

грађани који су плаћали одређену суму пореза, чиме су били привилеговани богати друштвени слојеви на рачун оних сиромашних који су били искључени из уживања бирачког права. Француска је добар пример земље у којој су све до 1848. (1851.) постојала ограничења бирачког права према имућности бирача. Тако је Уставна повеља од 1814. год. предвиђала цензус у висини 300 франака, због чега у неким департманима није било више од 600 бирача а у целој земљи их није било више од 100.000, да би се после Јулске револуције од 1830. год. цензус смањио на 200 франака а број бирача се попео на 200.000, а да би се тек са фебруарском револуцијом од 1848. год. тај број попео на рекордних 9.000.000 бирача. И неки наши ранији устави, као рецимо Устав Краљевине Србије од 1888. и 1903. год. су предвиђали цензус у висини 15 динара непосредног пореза, што је значило једно ограничење демократизма у условима тек успостављене уставне парламентарне монархије у земљи. Следећи услов ограничења бирачког права се тицао одређеног степена образовања или поседовања одређене дипломе или чак и тога да бирач буде писмен. Таква ограничења бирачког права су предвиђали неки устави као рецимо грчки од 1868. год. који је уживање бирачког права условио поседовањем дипломе о завршеној средњој општој или стручној школи за избор посланика док су неки устави америчких федералних јединица (као Њујорка од 1938) то условљавали само способношћу бирача да чита и пише на енглеском језику. Једно од драстичних ограничења у уживању бирачког права тичало се дугог и понижавајућег искључења жена из уживања бирачког права. То је био најгрубљи вид политичке и правне обесправљености и дискриминације која је жену грубо свела у оквире патријархалне власти мужа и породице и искључила је из сваког облика друштвеног и политичког живота ван породице. Борба жена за политичку и правну еманципацију је била уједно и борба за признање равноправног уживања овог права са мушкарцима. Све до Првог светског рата женско право гласа је познавало и признавало мало држава (Аустралија, Нови Зеланд, а у Европи Шведска и Норвешка) да би после завршетка тог рата дошло до наглог ширења бирачког права жена и исправљања неправде према њима, тако да од тада више нема држава које одржавају ову дискриминацију. Тако је бирачко право постало опште јер га не уживају само мушкарци, него и жене.

Поред изборних система који су искључивали жене из уживања бирачког права постојали су и они који су одузимали право гласа војним лицима